

22 Май.

Днесъ за последенъ пжтъ ходихъ на гула, за да надраща още малко ржцетъ си отъ неговитъ тръни, да вкуса отъ аромата и благоуханието на хубавитъ рози, защото не се знае дали нѣкога ще ги видя пакъ. Война е, изложени сме всички на внезапна смъртъ.

За своя замѣстница въ шивачницата, до като има какво да се шие, оставихъ учителката, а въ аптеката снаха си Людмила, която имаше що годе понятие отъ медикаменти, знаеше и латинскитъ имъ названия и различаваше нѣкои болести по признацитъ. То и лѣкарствата въ аптеката бѣха само общоупотрѣбителни, получаватъ се безъ рецепти отъ всѣка аптека.

Следъ обѣдъ, когато докараха два коня, съ които си обслужваше подпоручикътъ, за да бжде впрѣгнатъ нашия кабриолетъ, предъ нашата кжща се събраха всички жени и мжже, които не бѣха на работа вънъ отъ селото. Отрупахъ ме съ китки и съ благопожелания. . .

Въ душата ми нахлу нѣкакво ново чувство. Тѣ невѣмъ ме погребваха, та сж дошле така да ме изпращатъ. Въ нѣкои очи виждахъ и сълзи. Тжга завилня въ душата ми, когато мълчеливо цѣлунахъ мама, Людмила, децата ѝ и попуканата съсухарена ржка на тати и се качихъ въ кабриолета. Нѣмахъ сили съ думи да се сбогувамъ, а само махахъ съ ржка къмъ всички и притискахъ съ другата цвѣтята къмъ лицето си, за да не видатъ сълзитъ ми.

Конетъ пропускахъ по гладкия пжтъ между изсѣченитъ гори, или между зеленѣещи ниви и едва поникнали късно засѣти царевици. Изъ неоранитъ презъ есенъта стърнища, сега се мжчеха старци, или жени, да преобръщатъ тревясалата цѣлина. Слабитъ воловци, или кравички едва мъкнеха тежкото орало. Никжде се не вижда плугъ, никжде бързоходи коне.

— Стопанствата нѣма да могатъ следъ двадесетъ години да се съвзематъ — сѣкашъ мислѣйки съ моя умъ, заговори тжжно войникътъ, който караше кабриолета и ми сочеше останалитъ неразорани ниви.

— Да, отъ войната всичко що се върне, ще закѣснѣе. . . Тия усилия, които отиватъ така напусто, ако се